

Loimijoen juoksutuksen tilanteen selvittämistä koskeva valtuustoaloite

275/10.03.01.00/2023

KV 12.06.2023 § 71

Valtuutettu Janne Vuorenmaa luki allekirjoittamansa Loimijoen juoksutuksen tilanteen selvittämistä koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Loimijoen juoksutuksen tilanne selvitettävä

Loimijoen tilanteeseen tulee tehdä uusi selvitys, johon myös Forssan kaupunki osallistuu. Olen jo muutama vuosi sitten kysynyt asiasta, ja tehnyt samanlaisen aloitteen, mikään ei ole kuitenkaan muuttunut. Miksi tilanne on edelleen huono ?

Kuulisimme asianosaisia tietysti yhdessä:

-ELY-keskuksen

-Lähikuntien,

mutta etenkin TAMMELAN kunnan kanta

ja alajuoksuilla olevat kunnat

-Loimijoen vesiensuojeluyhdistyksen

-Kalastuskuntien ja virkistyskalastajien

-Veneseura Riennon

-alueen maanviljelijöiden edustajia

-voimalaitoksen edustajaa

-tarpeen vaatiessa tiedotustilaisuus, johon voivat osallistua kaikki kuntalaiset

Veden taso laskee huolestuttavasti liiallisen juoksutuksen vuoksi ja tällöin vesijättömaat ovat suuri osa tulevia ongelmia, varsinkin ranta-alueilla. Vesialueen ja virkistysalueen tarpeellisuus tulee kartoittaa, ja huomioida nykytilannetta laajemmin. Mikäli joillekin tahoille tulee kohtuutonta vahinkoa toimenpiteistä, joilla yhteiskäyttöä pystytään lisäämään, eikö valtio ja EU korvaa haitat, mikäli niitä syntyy.

Loimijoki virkistysalueena, etenkin Forssan kohdalla on myös meille kuntalaisille tärkeä ulkoilijoiden suosima reitti, rantareittien kehityskin on hyvässä vauhdissa.

Loimijoen rantakiveyksien kunto tulee myös huolehtia, nyt Yhtiönkadun sillan pielessä on mahdollinen uusi romahduspaikka. Koskisillan pielessä oli myös yksi romahdus, muutamia vuosia sitten. Edellisen ongelman korjausta jouduimme odottelemaan monta vuotta, ja nyt on jo mahdollisesti uutta tulossa Kutomon rantaan, vesitilanteen vuoksi.”

Päätös	Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.
KH 19.06.2023 § 238	
Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Timo Finning
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää aloitteen tekniselle ja ympäristötoimelle valmisteltavaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

YLA 18.12.2025 § 91

Valmistelija Kunnallistekniikan päällikkö Ville Saarenmaa, p. 050 5110 591,
ville.saarenmaa@forssa.fi

Valtuustoaloitteessa esitetään uuden selvityksen käynnistämistä Loimijoen juoksutustilanteesta sekä eri sidosryhmien kuulemista. Aloitteessa tuodaan esiin huoli Loimijoen vedenkorkeuden vaihtelusta, ranta-alueiden kunnosta sekä vesialueiden virkistyskäytön edellytyksistä Forssan alueella.

1. Vastuunjako Loimijoen juoksutuksessa

Loimijoen ja Tammelan Pyhäjärven vedenjuoksutuksesta vastataan vesilain mukaisen säännöstelyluvan perusteella.

- Säännöstelyluvan haltija on Loimijoen yläjuoksun perkausyhtiö.
- Säännöstelyä käytännössä hoidetaan Kuhalankosken padolla, jonka omistaa Forssan kaupunki ja jonka yhteydessä toimivan voimalaitoksen haltija on sitoutunut noudattamaan juoksutussääntöä.
- Hämeen ELY-keskus valvoo säännöstelyluvan noudattamista.
- Muilla Loimijoen varrella olevilla padoilla ei ole veden varastointikapasiteettia, eikä niillä voida säädellä joen kokonaisvirtaamaa.

Forssan kaupungin rooli juoksutuksessa on näin ollen lupaehtojen tekninen toteuttaminen Kuhalankosken padolla, ei juoksutuksen määrää koskevien päätösten tekeminen.

2. Säännöstelyn periaatteet ja rajoitteet

Pyhjärven juoksutus määräytyy säännöstelyluvan juoksutussäännön mukaan, jossa virtaamat on sidottu Pyhjärven vedenkorkeuteen ja vuodenaikoihin.

Lupa ei salli kaupungin tai padonhaltijan poiketa:

- maksimijuoksutuksen rajoista
- minimijuoksutuksen rajoista
- padotuskorkeuden ylärajasta.

Juoksutuksen määrä ei siten ole kaupungin päätösvallassa, vaan poikkeaminen luvasta edellyttäisi säännöstelyluvan muuttamista vesilain mukaisessa menettelyssä.

3. Aiemmat selvitykset ja kehittämistyö

Loimijoen säännöstelyä on jo selvitetty laajasti Hämeen ELY-keskuksen padotus- ja juoksutusselvityksessä (2016–2017), johon osallistuivat luvanhaltijat, kunnat ja eri sidosryhmät. Selvityksen pohjalta ELY on antanut säännöstelysuositukset, joita seurataan vuosina 2022–2026.

Selvitysten johtopäätöksenä on todettu:

- Pyhjärven säännöstelyä voidaan kehittää ainoastaan lupamuutoksen kautta.
- Juoksutuksen kalenterisidonnaiset rajoitukset, ilmastonmuutoksen vaikutukset ja valuma-alueen ominaisuudet aiheuttavat haasteita, joita ei voida ratkaista ilman luvan kokonaisarviointia valtion vesiviranomaisen johdolla.

Forssan kaupungilla ei ole toimivaltaa käynnistää tällaista lupamuutosta muiden toimijoiden puolesta.

4. Vesistön käyttäjien huomiot

Aloitteessa mainitut huolet vedenkorkeuden vaihteluista, rantarakenteiden kunnosta ja virkistyskäytön edellytyksistä ovat kaupungin näkökulmasta ymmärrettäviä.

Kuitenkin:

- vedenkorkeuden sääntely ei kuulu kaupungin toimivaltaan
- rantarakenteiden paikalliset korjaustarpeet selvitetään teknisen toimialan normaalissa kunnossapitotyössä erillään juoksutuskysymyksestä.

5. Arvio aloitteen tarkoituksenmukaisuudesta

Koska Loimijoen juoksutusta ohjataan valtakunnallisen vesilainsäädännön ja säännöstelyluvan perusteella, kaupungilla ei

ole toimivaltaa käynnistää aloitteessa tarkoitettua juoksutusselvitystä tai juoksutuksen muutoksia.

Tarvittavat tiedot vedenkorkeuksista, säännöstelyperiaatteista ja valvonnasta ovat julkisia ja saatavissa ELY-keskuksen sekä ympäristöviranomaisten julkaisemista aineistoista.

Aloitteessa esitetty selvitys ei siten toisi kaupungin päätöksenteon kannalta uutta tietoa, eikä kaupungilla ole mahdollisuutta toteuttaa aloitteessa tarkoitettuja muutoksia juoksutukseen.

Lisätietoa asiasta löytyy: <https://www.vesi.fi/tammelan-pyhajarven-saannostely/>

Esittelijä	Tekninen johtaja Antti Heinilä
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee edellä olevan selostuksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Kunnallistekniikan päällikkö Ville Saarenmaa selosti asiaa kokouksessa ja poistui ennen päätöksentekoa.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi ehdotuksen.

KH 12.01.2026 § 14

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus 1. merkitsee tiedokseen yllä olevan yhdyskuntalautakunnan antaman aloitevastauksen 2. ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen yhdyskuntalautakunnan aloitevastauksen sekä merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.